

SYLABUS PRZEDMIOTU

Część B – NAUCZYCIELE AKADEMICKY

Rok akademicki: 2024/2025

SYLABUS PRZEDMIOTU	CZĘŚĆ B – NAUCZYCIELE AKADEMICKY
NAZWA PRZEDMIOTU NAZWA MODUŁU KIERUNEK STUDIÓW WYDZIAŁ	SPEKTAKL DYPLMOWY AKTORSTWO / TANIEC / TEORIA (przedmiot łączący kompetencje wszystkich trzech modułów) AKTORSTWO WYDZIAŁ TEATRU TAŃCA
PROWADZĄCY (imię i nazwisko, stopień, tytuł)	Natalia Dinges / ndinges@ast.bytom.pl Magister sztuki / +48 502415858
STATUS PRZEDMIOTU	kierunkowy obowiązkowy
JĘZYK WYKŁADOWY	polski
ORGANIZACJA ZAJĘĆ SPOSÓB KSZTAŁCENIA	zajęcia prowadzone stacjonarnie

ROK/SE- MESTR	I/1	I/2	II/3	II/4	III/5	I IV/7	IV/8	V/9
LICZBA PUNKTÓW ECTS								6
SEME- STRALNA LICZBA GO- DZIN KON- TAKTO- WYCH								30h

SYLABUS PRZEDMIOTU	CZĘŚĆ B – NAUCZYCIELE AKADEMICY
SZACUNKOWA ILOŚĆ GODZIN POZOSTAŁYCH - praca własna studenta oraz konsultacje (nie mniej niż 30 godzin)	PRACA WŁASNA STUDENTA 10 h KONSULTACJE 36 h w semestrze – wg potrzeb, przed i po prezentacjach oraz w śr 13.30 – 15.00 (po uprzednim zgłoszeniu chęci)
METODY DYDAKTYCZNE	ĆWICZENIA – mają charakter praktyczny, bazują na aktywnych metodach dydaktycznych, zawierają elementy dyskusji, pracy projektowej czy analizy / PRZYGOTOWANIE DO SPEKTAKLU ćwiczenia praktyczne – rozgrzewka - grupowa lekcja ruchowa (struktura lekcji, będąca realizacją idei ciało-umysłu w ruchu, działającego w czasoprzestrzeni)

	KONWERSATORIUM – łączy elementy wykładu i ćwiczeń / OMÓWIENIE • dialog dydaktyczny, dyskusja dydaktyczna podsumowująca realizację zadań spektaklowych lub indywidualna (w ramach konsultacji), z udziałem prowadzącego w roli moderatora - służące wspomaganie indywidualnych predyspozycji studentów oraz odnoszące się do zagadnień teoretycznych/filozoficznych wcielanych w praktykę aktorsko - ruchową lub dotyczące tematu spektaklu WARSZTATY – praktyczna forma dydaktyczna / PRÓBY ORAZ SPEKTAKLE • ćwiczenie realizacji idei połączenia kompetencji aktorsko/tanecznych w podejściu holistycznym, w najpełniejszym zakresie
SPOSÓB ZALICZENIA	EK - egzamin komisyjny

FORMA ZALICZENIA – metoda weryfikacji zakładanych dla przedmiotu efektów uczenia się - z uwzględnieniem sposobu organizacji zajęć

W ocenie równoważne znaczenie mają zarówno sam proces powstawania, współ-kreacji przedstawienia, jak i uzyskany efekt końcowej prezentacji spektaklu dyplomowego.

Ocenie poddawane będą kompetencje artystyczne - wykonawcze i twórcze, jak i w kolejnym etapie eksploatacji umiejętność pogłębienia roli. Utrzymania, ale i pogłębienia jakości ruchowo-aktorskich. Sceniczna obecność, wypracowanie umiejętności organizacji solowej i grupowej energii scenicznej oraz działania w warunkach prezentacji w relacji z widzem.

Wpływ na końcową ocenę mogą mieć:

- obecność;
- aktywne uczestnictwo w procesie kreacji;
- kreatywność;
- umiejętność koncentracji;
- umiejętność synergicznego wykorzystania zdobytych doświadczeń i wiedzy;
- umiejętność pracy grupowej i samodzielnej;
- indywidualność;
- umiejętność użycia kompetencji uzyskanych w całym procesie dotychczasowej edukacji;
- umiejętność utrzymywania powstałych w procesie jakości scenicznych (ruchowych i aktorskich);
- proces pogłębienia zbudowanych postaci, jakości, działań scenicznych zgodnie ze wskazanymi przez twórców spektaklu kierunkami.

Forma egzaminu przyjmuje postać pełnowymiarowego spektaklu scenicznego prezentowanego przed komisją (etap odbioru spektaklu) oraz publicznością (etap eksploatacji). Ostateczna ocena, następuje poprzez ocenę prezentacji zamykającej eksploatację spektaklu i ma charakter porównawczy pomiędzy etapami początku i zakończenia eksploatacji.

Treści merytoryczne

W zakresie realizacji przedmiotu *Spektakl dyplomowy* osoby studenckie potrafią w synergiczny sposób połączyć kompetencje pozyskane we wszystkich modułach realizowanych w programie studiów: modułu tanecznego, modułu aktorskiego i modułu teoretycznego. Proces przenikania się kompetencji ujawniać się powinien w swobodnym przywoływaniu umiejętności, wiedzy i kompetencji zdobytych w czasie studiów (w ramach przedmiotów zrealizowanych do momentu rozpoczęcia prac nad spektaklem dyplomowym) we współpracy z twórcami spektaklu dyplomowego (choreograf/ka, reżyser/ka, dramaturg/żka, inni twórcy).

W ramach przedmiotu osoba studencka kształtować będzie oraz w synergiczny sposób wykorzystywać, wiedzę z zakresu:

a) Modułu *Tanecznego* - podstawowych wiadomości z zakresu różnorodności technik cielesnych oraz przyswojenia pojęć:

- technika, styl, wirtuozeria, artyzm, dramaturgia, organiczność, autonomiczność ruchu, muzykalność, precyzja, nonszalancja, przejrzystość, ekonomia ruchu, wiedza ucieleśniona, improwizacja, partnerowanie, floor work, idea ciało-umysłu,
- tempo, rytm, puls, metrum, a-metryczność, polirytmia, akcent, synkopa, apokopa, zmienne tempo (tempo rubato)
- impuls, izolacja, policentryzm, energia, dwubiegunowość energii, wielo-biegunowość energii, zmienne jakości ruchowe, kontrast, kontrapunkt, przepływ /flow/, symetria i asymetria ruchu, napięcie mięśniowe, rozluźnienie, techniki rozluźniające, techniki wzmacniające,
- ciężar, równowaga, grawitacja, pęd, zawieszenie, siła odśrodkowa, swing,
- organizacji przestrzeni: kierunki, drogi, płaszczyzny, poziomy, osie ciała, kinesfera,
- centrum, środek ciężkości, punkty podparcia, uziemienie, rozciągnięcie,
- pre-ekspresja, poszerzenie (ciała, umysłu), dynamika opozycji, labilna równowaga, niekoherentna koherencja, precyzja, perypetia, dezorientacja, zasada negacji, dynamika opozycji, antycypacja,
- liminalność, ekstatyczność, transowość, intensywność, chaos, rytuał, ucieleśnienie historii,
- teatr tańca, linearność, simultaniczność, fragmentaryczność,

- sztuka a społeczeństwo, zaangażowanie społeczne, tożsamość, trwały system tożsamości kulturowej,
- nomenklatury charakterystycznej dla danej techniki ruchowej, która wykorzystywana będzie w spektaklu dyplomowym.

Osoba studencka potrafi posługiwać się tymi pojęciami i umieć je wykorzystywać w procesie artystycznej kreacji.

Rozwijanie umiejętności:

- motorycznych w tym: siła, zwrotność, szybkość, wydolność, elastyczność, koordynacja, orientacja w przestrzeni, izolacja, napięcie mięśniowe i rozluźnienie, zakres ruchu, dynamika, różnicowanie jakości ruchowych,
- utrzymywania prawidłowej postawy ciała, pionu, umiejscowienia środka ciężkości,
- realizowania dynamicznych jakości ruchowych, świadomego rozpoznawania różnic pomiędzy ruchem abstrakcyjnym a odwzorowanym realistycznie,
- umiejętność rozwiązania danego problemu ruchowego, znajomość technicznych i artystycznych elementów różnych form tanecznych,
- umiejętność posługiwania się najważniejszymi elementami ruchu, które rozwijają/kształtują taniec w kategoriach:
 - przestrzeni: np. kształt, droga ruchu, poziom, kierunek, płaszczyzny ruchu,
 - czasu: np., rytm, tempo, puls, metryczność, zmiany agogiczne, pauza, akcentowanie,
 - ciężaru: użycie równowagi i utraty równowagi /out off balance/, pionu, siły odśrodkowej, pędu, zawieszenia, upadku i -podnoszenia się / fall and recovery/, użycie ciężaru poszczególnych części ciała
 - przepływu /flow/: ciągłość ruchu, fragmentaryczność, izolacja – połączenie, sekwencyjność, następstwo,
 - siły i energii: organizacja energii, zbieranie i eksploatawanie energii, ekonomia, naddatek energetyczny /effort/, dwubiegunowość energii, wielo-biegunowość energii
 - świadomego generowania impulsów ruchowych, wraz z umiejętnością ich usytuowania w ciele, nadania kierunków działania, odpowiedniej siły, posługiwania się zmiennymi jakościami ruchowymi: pchanie, ciągnięcie, odpychanie, zagarnianie, ścinanie, zbieranie, rozgarnianie, wyrzucanie,

podnoszenie, upuszczanie i inne,

- umiejętność rozumienia znaczenia jakości oddychania w powiązaniu z dynamicznymi jakościami ruchowymi, ciężarem ciała i organizacją przestrzeni.

- podziału ciała pod względem funkcji i rytmów /policentryzm ruchowy, polirytmia/ wykorzystanie zmiennych jakości ruchowych poprzez użycie systemów: kostnego, mięśniowego.

- świadomego posługiwania się cielesnymi technikami ekspresji powiązanych z techniką tańca współczesnego, takimi jak: improwizacja kontaktowa, techniki rozluźniające /skinner, releasing/, partnerowanie.

- umiejętności posługiwania się improwizacją, improwizacją kontaktową i partnerowaniem w kreowaniu jakości ruchowych,

- umiejętnością realizacji frazy ruchowej indywidualnie, w duecie, grupie z zachowaniem wspólnotowości w zakresie organizacji czasu, przestrzeni, wspólnej energii, oddychania.

Osoba studencka biegle posługuje się wypracowanymi umiejętnościami w interpretacji zadanego, czy kreacji nowego działania ruchowego.

Kształtowanie podstawowych umiejętności rozumienia zmysłowego poznania świata i kultury za pomocą technik cielesnych:

- umiejętność posługiwania się w praktyce wiedzą z zakresu pojęć takich jak: wiedza ucieleśniona, technika, wirtuozeria, artyzm, odmienne stany świadomości, energia, intensywność, przejrzystość, ekstatyczność, transowość,

- wykazywanie się podstawową znajomością metod zgłębiania wiedzy o wykonawczych technikach cielesnych, posiadanie świadomości ciała zestrojonego z umysłem: jako drogi stymulowania obecności scenicznej i scenicznego bios, oraz istoty kreowania oryginalnych tekstów widowiska teatralnego, które to zestrojenie jest konsekwencją biegłości w technikach empirycznego poznania,

- wykazywanie się w praktyce podstawową znajomością cech kulturowych i warunków życia społeczności z których wywodzą się tańce ludowe, tańce narodowe, figury taneczne, muzyka,

obrzędy. Rozumieniem i umiejętnością inspiracji elementami kultury ludowej takimi jak: ekstatyczność, synkopa, apokopa, ametryczność, śpiew gardłowy, śpiew biały /emanacja energii/, kakofonii, itp. i ich wykorzystania w ruchu i inspiracji do budowania ruchu,

- wykazywanie się umiejętnością dostrzegania przetworzenia tradycyjnych form ruchowych w technice tańca współczesnego,
- wykazywanie się podstawowymi umiejętnościami budowania wypowiedzi artystycznej w oparciu o wiedzę ucieleśnioną,
- rozwijanie umiejętność analizowania ruchu z różnych perspektyw,
- rozróżniania tradycyjnych wzorów rytmicznych i cech tradycyjnych form muzycznych w technice tańca współczesnego,
- umiejętności powiązania współczesnych form ruchowych w ogóle z tradycyjnymi formami ruchowymi z różnych części świata,
- wykazanie się rozumieniem istoty techniki tańca współczesnego w kontekście transnarodowej kultury tańca współczesnego i teatru tańca,
- umiejętności rozwijania (poprzez dalsze studia własne) nabytych umiejętności służących tworzeniu, realizowaniu i wyrażaniu własnych oryginalnych koncepcji artystycznych.
- umiejętność dostrzegania różnorodności ruchowych możliwości człowieka w odniesieniu do kreacji artystycznej.
- umiejętność rozwijania własnego stylu poprzez korzystanie z indywidualnej interpretacji powiązań *techniki tańca współczesnego z dziedzinami wiedzy humanistycznej, technologii nauki.*

b) Modułu Aktorskiego:

1. Praca nad tekstem - właściwa analiza tekstu, stosowanie zasad wersyfikacji oraz wiedzy z zakresu wiersza (sylabotoniczny, toniczny, sylabiczny, wolny) oraz prozy.
2. Przeprowadzenie monologu wewnętrznego
3. Wyraziste i jasne budowanie komunikatu.
4. Swobodna i kreatywna improwizacja.
5. Pełne i świadome wykorzystanie materii twórczej.
6. Nabywanie świadomości czym jest podtekst, dialog, kontakt, emocja, konflikt, działanie sceniczne.
7. Budowanie postaci - aktywna emocjonalność konieczna do tworzenia roli, świadome wykorzystanie ciała, gestu, słowa etc., gra „poza tekstem”, zapamiętywanie uwag pedagoga/reżysera, stosowanie różnych form i stylów gry aktorskiej.
8. Współpraca z partnerem, pedagogiem i reżyserem - mądry, klarowny, otwarty dialog w zakresie pracy twórczej, odwoływanie się do zasad prawdy scenicznej.
9. Działanie sceniczne - orientacja w przestrzeni scenicznej, właściwe wykorzystanie rekwizytu i świadome poruszanie się w kostiumie, samodzielne konstruowanie zdarzeń dramatycznych.
10. Nabywanie sprawności pozwalających na twórcze działanie sceniczne.
11. Zapoznanie się z wiedzą o teatrze, znaczeniu teatru w życiu społecznym oraz możliwościach oddziaływania przez sztukę.
12. Praca nad rozwojem wyobraźni, budowaniem relacji z partnerem, dialogu, tworzeniem podtekstu, improwizacja.
13. Posiadanie wiedzy czym jest pamięć emocjonalna, jaki cel ma postać, jakie są okoliczności i kontekst działania scenicznego. Umiejętność zapamiętywania, powtarzania i odświeżania zdarzenia scenicznego

Proces budowania świadomości i wiedzy aktorsko-tanecznej oraz teoretycznej z zakresu tematyki studiów, zostaje rozłożony w czasie toku studiów, począwszy od Podstaw gry aktorskiej, Prozy, Wiersza, Scen prozą, Scen wierszem, Piosenki po Sceny/Pracy z kamerą,

Spektaklu dyplomowego i Scen dyplomowych.

Proces, polega na wprowadzaniu i przyswajaniu przez osoby studenckie:

1. Sprawności pozwalających na twórcze działanie sceniczne.
2. Wiedzy o teatrze, znaczeniu teatru w życiu społecznym oraz możliwościach oddziaływania przez sztukę.
3. Pracy nad rozwojem wyobraźni, budowaniem relacji z partnerem, dialogu, tworzeniem podtekstu, improwizacji.
4. Wiedzy czym jest pamięć emocjonalna, jaki cel ma postać, jakie są okoliczności i kontekst działania scenicznego.
5. Zapamiętywania, powtarzania i odświeżania zdarzenia scenicznego.
6. Umiejętności (na coraz bardziej zaawansowanym poziomie) operowania różnymi środkami wyrazu, aktywnej emocjonalności, koniecznej do tworzenia roli, świadomego wykorzystania ciała, gestu, słowa, gry „poza tekstem”, gry pozawerbalnej i improwizacji.

c) Modułu Teoretycznego:

Moduł teoretyczny zbudowany został w oparciu o strukturę trzech tzw. ciągów:

CIĄG 1: Teatr i dramat - Teoria widowiska teatralnego

CIĄG 2: Historia tańca - Formy teatru tańca (teoria)

CIĄG 3: Filozofia – Estetyka - Filozofia ciała - Wiedza o sztuce - Antropologia sztuk widowiskowych

Moduł Teoretyczny - wszystkie stanowiące go przedmioty - stanowi naturalne dopełnienie i przedłużenie dwóch pozostałych modułów (aktorskiego i tańca). Jego nadrzędnym celem jest

nie tylko poszerzenie wiedzy i umiejętności w zakresie przedmiotów humanistycznych, lecz przede wszystkim rozbudzenie potrzeby poznania i systematycznego rozwoju w obszarze holistycznie rozumianej humanistyki. Na etapie tworzenia Spektaklu Dyplomowego Osoby studenckie powinny swobodnie, świadomie, twórczo czerpać z wiedzy i umiejętności (w tym pogłębionej analizy i interpretacji tekstów kultury) w szerokim spektrum humanistycznej wrażliwości. Podążając za rozpoznaniem noblistki – Olgi Tokarczuk – Osoby Studenckie powinny być świadome wielopiętrowości sensów zawartych w rzeczywistości kulturowej. Na tym ostatnim etapie procesu studiowania – w akcie twórczym, jakim jest Spektakl Dyplomowy – powinni być uważni, dociekliwi, nieustający w poszukiwaniu – by ostatecznie stworzyć mądre, czułe (w rozumieniu, jakie proponuje Tokarczuk), wrażliwe, pogłębione, szczere i uczciwe narracje.

Jak pisze Tokarczuk:

*| Proces uświadamiania jest zawsze procesem cywilizacyjnym.
Będąc gotowym na taką wielopiętrową interpretację tekstu i świata,
a w sumie tekstu-świata, patrzy się poprzez "fakty" i dostrzega coś,
co byłoby niewidzialne, gdyby zostało zatrzymane przez "fakty".
Widzi się zupełnie inny porządek, którego wcześniej nie dało się ujrzeć,
ten nowy porządek istnieje bowiem w cudownym połączeniu z całością świata - jest jej częścią.
Widzi się powiązania i synchroniczności,
widzi się podobieństwa i symetrie.
Wyobraźnia wywołuje metafory, które zalegają gdzieś w szczelinach naszego zwykłego,
bardzo "realnego", przyziemnego życia,
i odtąd nasze życie staje się bardziej znaczące. |*

Olga Tokarczuk, *Czuły Narrator*, Kraków 2020.

Wykorzystanie wiedzy i inspiracji wynikających z modułu teoretycznego

Czym jest teoria sztuk widowiskowych? Christopher Balme mówi wprost – na pytanie o definicję teorii teatru albo o kryteria pozwalające odróżnić teoretyczną refleksję o teatrze od innych form dyskursu nie można odpowiedzieć jednoznacznie. Często twierdzi się, że pojęcia teatr i teoria są spokrewnione pod względem etymologicznym. Oba pochodzą od greckiego słowa *theoria*, które ma dwa zasadnicze znaczenia: z jednej strony oznacza ‘oglądanie’, z drugiej natomiast ‘badanie’. Wynika stąd zatem, że greckie słowo łączy w sobie oba obszary: zarówno widowisko jak i abstrakcyjne myślenie, kontemplację, rozważanie. Teoria sztuk widowiskowych mieści w sobie szereg perspektyw, dyscyplin, dyskursów – filozofię, teologię, retorykę, historię teatru, dramatu, tańca, sztuk wizualnych i performatywnych, literaturę, antropologię. Jest również wspólnym polem tego, co określić możemy jako *actio* i namysłem/kontemplacją/badaniem i rozważaniem nad nią. Trzeba przy tym podkreślić, że *badanie* to . zawsze eksploracja, wytyczanie nowych ścieżek poznawczych, uruchomienie w sobie brzęczyka odkrywcy. Zawiera się w takim ujęciu dążenie do tego, by teoria nie pozostawała sztucznym konstruktem, szkieletem, protezą. A zatem teoria wywiedziona z praktyki. Teoria nie gabinetowa, lecz empiryczna. Teoria i namysł nad sztuką – ucieleśnione, ukrwione, żywe, otwarte na dialog międzypokoleniowy. Teoria żarliwa, komunikująca, przekraczająca kolejne granice poznawcze, a właściwie rozpoznawcze, w rozumieniu Edelmana. Gerald Edelman przeciwstawia rozpoznawanie poznaniu, przyswajaniu gotowych instrukcji. Poznanie jest cenne, pomaga nam w życiu, niemniej – nie wystarcza. I zawsze jest wobec rozpoznawania wtórne. Zatem nowe kategorie, nowe perspektywy, nowe koncepcje i metody. Wyprowadzone jednak z laboratorium twórczego fermentu. To dążenie do nieustannego poszerzania pola widzenia. Słowa – jak mówi Eugenio Barba w „Canoe z papieru” – nie tyle jako mosty, lecz jako canoe (łódzie), którymi poruszamy się pomiędzy praktyką a teorią, między doświadczeniem a pamięcią, między aktorami a widzami, między nimi a ich spadkobiercami. Płyną one często z prądami nieporozumień. Chciałyby być trwałymi stronicami książki, a tymczasem są listami – mówi Barba - które wysyłamy, nie wiedząc kiedy, czy w ogóle, dotrą do celu, ani jak będą zrozumiane, gdy zostaną przeczytane, ani też przez kogo. Tylko działanie jest żywe, ale tym, co pozostaje jest słowo... Teoria do której „przeprawiamy się” z praktyki. To rozumienie *teatru* jako wehikułu - emocji, myśli, sensów kulturowych. Budować teorię teatru/widowiska to nieustannie poszerzać wachlarz ujęć

rzeczywistości społeczno-kulturowej – na gruncie historycznym, socjologicznym, antropologicznym, performatywnym. Teatr jako wehikuł, teatr jako pryzmat, teatr jako laboratorium, w którym możliwe staje się poznanie – w jak najszerszej perspektywie. To poznanie musi się jednak odbywać w dialogu, w spotkaniu, we wzajemnym przenikaniu działania i refleksji nad nim – pogłębionej, metodycznej, analitycznej. Dopiero synteza tych dwóch płaszczyzn kształtuje pełny obraz. Trajektorie ostatniego etapu podróży, jaką niewątpliwie stanowi dla Osób Studenckich proces studiowania na Wydziale Teatru Tańca, a ostatecznie realizacja Spektaklu Dyplomowego – wyznaczone będą przez zespół Twórców, Artystów, dla których nawigację stanowić powinna autentyczna potrzeba ekspresji zakorzeniona głęboko w poszerzonym, integrującym trzy moduły (taneczny, aktorski, teoretyczny) polu.

Po okresie studiów osoba studencka potrafi posługiwać się nie tylko wymienionymi umiejętnościami i wiedzą ale też korzystać z procesu synergicznego się ich przenikania skutkującego wybudzeniem nowych jakości powstałych na przecięciu się kompetencji wszystkich trzech modułów nauczania, oraz wykorzystania ich (nowych jakości) w procesie artystycznej kreacji, dialogu z widzem oraz budowaniu cech indywidualnych: stylu, artyzmu, wirtuozerii.

*W ramach tegorocznego przedmiotu *Spektakl dyplomowy* zrealizowane zostało przedstawienie *Work On It!* w reżyserii Tomasza Cymermana, choreografii Anny Krysiak oraz z muzyką Kamila Patera.*

WORK ON IT! jest prezentacją umiejętności aktorskich i tanecznych piętnastu studentek i studentów Wydziału Teatru Tańca. Jego forma nawiązuje do estetyki auto-teatru, więc z definicji gra z elementami biograficznymi studentek i studentów po to, by opowiedzieć szerszą historię lęków i obaw związanych z walką o własną tożsamość. Prawda i fałsz, doświadczenia i fantazje, ruch i jego brak splatają się tu w jedną nierozzerwalną całość.

Spektakl nie udaje, że z założenia tworzony jest w innym celu niż po to, by zamknąć okres szkolny w biografii osób tańczących i równocześnie, by rozpocząć w ich życiu zupełnie nowy etap – nieokreślony. I jako taki będzie mówić o tym wprost.

IX semestr, V roku jest etapem głębokiej eksploatacji spektaklu dyplomowego. Na tym etapie osoby studenckie kształtują przede wszystkim umiejętności:

- utrzymania powstałych w procesie jakości scenicznych (ruchowych i aktorskich), ale i umiejętności użycia kompetencji uzyskanych w całym procesie dotychczasowej edukacji w taki sposób, by ponownie przyjrzeć się całości materiału spektaklowego;
- powrotu do pracy w zmiennych warunkach (przerwa letnia, zmienne doświadczenia życiowe, zmienna rzeczywistość) – doświadczenie tzw. żywej tkanki teatru;
- powrotu i pogłębienia zbudowanych: postaci, jakości, działań scenicznych zgodnie ze wskazanymi przez twórców spektaklu kierunkami;
- aktywnego i oddanego uczestnictwa w procesie eksploatacyjnym – powtórzenia i zgłębienia materiału;
- kreatywnej pracy nad wznowieniem;
- koncentracji na znanym już materiale;
- ponownego synergicznego wykorzystania zdobytych doświadczeń i wiedzy, ewaluacji teje;
- pracy grupowej, ale i samodzielnej nad wznowieniem;
- przygotowania ciała-umysłu do wzmożonej pracy scenicznej, po przerwie.

LITERATURA SZCZEGÓŁOWA

1. *Pochwała porażki, Costica Bradatan, wyd. PWN, 2024*
2. *Mapa świadomości, David Hawkins, wyd. Virgo, 2010*
3. *Sekretna Sztuka Aktora, Eugenio Barba, Nicola Savarese, wyd. Ośrodek Badań Twórczości*

- Jerzego Grotowskiego i Poszukiwań Teatralno-Kulturowych, 2005*
4. *Świadomość ciała, Eric N. Franklin, wyd. kined, 2007*
 5. *Embodiment, Harris Anna, Oxford Bibliographies: 9780199766567-0151, 2016*
 6. *Świadomość ruchu Teksty o tańcu współczesnym, wyd. Ha!art, 2013*
 7. *Taneczny umysł, Tomasz Ciesielski, wyd. Uniwersytetu Łódzkiego i Instytutu Muzyki i Tańca, 2014*
 8. *Podręcznik kinetografii według metody Labana-Knusta, Roderyk Lange, wyd. ARS NOVA, 1995*
 9. *Antropologia tańca, Anya Peterson – Royce, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2014*
 10. *Flow - stan przepływu, Csikszentmihalyi Mihaly, wyd. Feeria, 2022*
 11. *Choreologia: cenne narzędzie dla tancerza, choreografa i pedagoga tańca, Paulina Wycichowska - Gogołek, [w:] Studia choreologica XIV, wyd. Polskie Forum Choreologiczne, 2013*
 12. *Ruch jako tworzywo tańca, Roderyk Lange, [w:] Studia choreologica XI, wyd. Polskie Forum Choreologiczne, 2010*
 13. *Sensorium, Agnieszka Jelewska, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, 2012*
 14. *Postdramatic theatrical signs [w:] Postdramatic Theatre, Hans Thies Lehman, wyd. Routledge, 206, s. 82-134*
 15. *Estetyka performatywności, Erika Fischer – Lichte, wyd Księgarnia Akademicka, 2008*
 16. *Praca aktora nad rolą, Konstantin Stanisławski, wyd. PWST, 2011*
 17. *Praca aktora nad sobą, Konstantin Stanisławski, wyd. PWST, 2010*
 18. *Jerzy Grotowski: Ku teatrowi ubogiemu; Aktor ogołocony; Mowa w Skarże; Odpowiedź Stanisławskiemu, Teatr a rytuał, Księżę Niezłomny Ryszarda Cieślaka, Przemówienie doktora honoris causa Jerzego Grotowskiego, [w:] tegoż: Teksty zebrane, redakcja: Agata Adamiecka-Sitek, Mario Biagini, Dariusz Kosiński, Carla Pollastrelli, Thomas Richards, Igor Stokfiszewski, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego, Instytut im. Jerzego Grotowskiego, Warszawa – Wrocław 2012.*
 19. *Technika aktorska Michaiła Czechowa w historii, teorii i praktyce. Vademecum, wyd. AT w Białymstoku, 2019*

Symbol efektów dla kierunku	ZAKŁADANE DLA PRZEDMIOTU EFEKTY UCZENIA SIĘ odnoszące się do efektów modułowych (część A sylabusa) i kierunkowych (zostawić właściwe) po ukończeniu studiów na kierunku AKTORSTWO	Odniesienie do: uniwersalnych charakterystyk poziomów w PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia uczenia się PRK
	WIEDZA: absolwent/absolwentka - zna i rozumie w zakresie wiedzy o realizacji prac artystycznych		
KA_W01	poprzez indywidualną pracę i poszukiwania osiąga gruntowną znajomość repertuaru związanego z kierunkiem i specjalnością w perspektywie porównawczej	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
KA_W02	posiada wiedzę z zakresu środków warsztatowych w stopniu niezbędnym do realizacji własnych projektów artystycznych w obszarze sztuki teatralnej i filmowej oraz pokrewnych gatunków sztuki widowiskowej	P7U_W	P7S_WG
KA_W03	zna style gry aktorskiej i formy ruchowej interpretacji (w tym najnowsze techniki i narzędzia stosowane przez wybitnych twórców)	P7U_W	P7S_WG
KA_W04	posiada świadomość funkcji społecznej, ideowej i estetycznej kreowanej postaci	P7U_W	P7S_WK P7S_WG
KA_W05	wykazuje głębokie zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiów, a także wykorzystuje tę wiedzę dla dalszego artystycznego rozwoju	P7U_W	P7S_WG
KA_W06	zna i rozumie podstawowe linie rozwojowe w historii teatru i filmu oraz wybranych gatunkach sztuk widowiskowych i zna literaturę związaną z tymi zagadnieniami	P7U_W	P7S_WG

Symbol efektów dla kierunku	UMIEJĘTNOŚCI: absolwent/absolwentka – potrafi w zakresie ekspresji artystycznej	Odniesienie do: uniwersalnych charakterystyk poziomów w PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia uczenia się PRK
KA_U01	posiada rozwiniętą osobowość artystyczną, umożliwiającą tworzenie, realizowanie i wyrażanie własnych koncepcji artystycznych	P7U_U	P7S_UW P7S_UO

Symbol efektów dla kierunku	UMIEJĘTNOŚCI: absolwent/absolwentka – potrafi w zakresie realizacji prac artystycznych	Odniesienie do: uniwersalnych charakterystyk poziomów w PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia uczenia się PRK
KA_U02	wykazuje umiejętność rozumienia specyfiki różnych form dramatycznych oraz istoty konstrukcji scenariusza, samodzielnego oceniania tekstu literackiego i możliwości jego adaptacji dla teatru, filmu i innych pokrewnych gatunków sztuki widowiskowej	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KA_U04	posiada zdolność rozumienia technologii realizacji teatralnych, telewizyjnych i filmowych oraz pokrewnych gatunków sztuk widowiskowych; stosowania zasad i technik adaptacji utworów literackich i ich przekształcania na różne formy artystyczne	P7U_U	P7S_UW
KA_U05	posiada zdolność kreatywnego myślenia o tekście, a także wypracowywania własnych sposobów wyróżniania i interpretowania tworzywa dramatycznego, dokonywania analizy treściowej i porównawczej	P7U_U	P7S_UW P7S_WK
KA_U06	posiada wyspecjalizowane umiejętności w aspekcie rzemieślniczym i twórczym	P7U_U	P7S_UW

Symbol efektów dla kierunku	UMIEJĘTNOŚCI: absolwent/absolwentka – potrafi w zakresie realizacji prac artystycznych	Odniesienie do: uniwersalnych charakterystyk poziomów w PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia uczenia się PRK
	związane z kierunkiem studiów		
KA_U07	jest przygotowany/przygotowana do współdziałania z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym) i zdolny/zdolna do podjęcia wiodącej roli w takich zespołach	P7U_U	P7S_UO P7S_UK PS7_KR

Symbol efektów dla kierunku	UMIEJĘTNOŚCI: absolwent/absolwentka – potrafi w zakresie umiejętności warsztatowych	Odniesienie do: uniwersalnych charakterystyk poziomów w PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia uczenia się PRK
KA_U08	posiada umiejętności z zakresu warsztatu w stopniu niezbędnym do realizacji własnych projektów artystycznych	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KA_U09	posiada świadomość emisji głosu poprzez koordynację pracy mięśni oddechowych, narządu głosu i rezonatorów	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KA_U11	posiada umiejętności w zakresie plastyki ruchu oraz świadomość ciała w przestrzeni jako nośnika emocji	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KA_U12	posiada umiejętność samodzielnej analizy tekstu literackiego oraz wytwarzania i zapamiętywania określonych stanów emocjonalnych poprzez logiczne i konsekwentne działanie słowem i ekspresją ciała	P7U_U	P7S_UW P7S_WK P7S_UU
KA_U15	zna techniki warsztatowe, umożliwiające ciągły rozwój poprzez samodzielną pracę; przez dalsze indywidualne studia powinien/powinna rozwijać nabyte umiejętności służące tworzeniu, realizowaniu i wyrażaniu własnych koncepcji artystycznych	P7U_U	P7S_UW P7S_UU

Symbol efektów dla kierunku	UMIEJĘTNOŚCI: absolwent/absolwentka – potrafi W zakresie umiejętności werbalnych	Odniesienie do: uniwersalnych charakterystyk poziomów w PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia uczenia się PRK
KA_U18	potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi w dziedzinie sztuki	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KA_U19	potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców	P7U_U	P7S_UK
KA_U20	potrafi dyskutować na temat specjalistycznych zagadnień sztuk filmowych i teatralnych oraz prowadzić debatę w zróżnicowanym środowisku z zachowaniem szacunku dla wzajemnych poglądów	P7U_U	P7S_UK P7S_UW P7S_KO

Symbol efektów dla kierunku	UMIEJĘTNOŚCI: absolwent/absolwentka – potrafi W zakresie publicznych prezentacji	Odniesienie do: uniwersalnych charakterystyk poziomów w PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia uczenia się PRK
KA_U22	przyswoił/przyswoiła sobie formy zachowań związane z występami publicznymi podchodząc do nich w sposób wysoce odpowiedzialny, wykazuje umiejętność nawiązania kontaktu z publicznością	P7U_U	P7S_UK P7S_UO

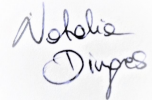
Symbol efektów dla kierunku	UMIEJĘTNOŚCI: absolwent/absolwentka – potrafi W zakresie umiejętności improwizacyjnych	Odniesienie do: uniwersalnych charakterystyk poziomów w PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia uczenia się PRK
KA_U23	posiada umiejętności odejścia od zapisanego tekstu dramatu/scenariusza/partytury działań w drodze improwizacji na rzecz tworzenia własnych form wyrazu	P7U_U	P7S_UW P7S_UU

Symbol efektów dla kierunku	KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent/absolwentka jest gotów/gotowa do W zakresie niezależności	Odniesienie do: uniwersalnych charakterystyk poziomów w PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia uczenia się PRK
KA_K02	inicjowania działań artystycznych oraz podejmowania projektów o charakterze interdyscyplinarnym we współpracy z przedstawicielami innych dziedzin sztuki i nauki	P7U_K	P7S_KO P7S_KR
KA_K03	świadomego i odpowiedzialnego przewodniczenia różnorodnym działaniom zespołowym w obrębie sztuk teatralnych i filmowych	P7U_K	P7S_KK P7S_KO P7S_KR
KA_K04	świadomego zaplanowania swojej ścieżki kariery zawodowej w oparciu o zdobyte na studiach umiejętności i wiedzę, z wykorzystaniem wiedzy zdobytej w procesie ustawicznego samokształcenia	P7U_U	PS7_KR PS7_UU

Symbol efektów dla kierunku	KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent/absolwentka jest gotów/gotowa do W zakresie niezależności	Odniesienie do: uniwersalnych charakterystyk poziomów w PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia uczenia się PRK
KA_K05	prowadzenia negocjacji i koordynowania organizacji przedsięwzięcia także w roli lidera/liderki	P7U_U	PS7_KR P7S_UO
KA_K06	ciągłego rozwoju poprzez samodzielną pracę oraz inspirowania i organizowania procesu doskonalenia umiejętności warsztatowych innych osób	P7U_U	PS7_KR P7S_UU P7S_KK P7S_KO
KA_K07	formułowania krytycznej oceny własnych działań twórczych i artystycznych oraz poddania takiej ocenie przedsięwzięć z zakresu kultury i sztuki	P7U_K	P7S_KK

Symbol efektów dla kierunku	KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent/absolwentka jest gotów/gotowa do W zakresie uwarunkowań psychologicznych	Odniesienie do: uniwersalnych charakterystyk poziomów w PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia uczenia się PRK
KA_K08	wykorzystywania mechanizmów psychologicznych wspomagających jego/jej działania w obrębie twórczości własnej i bezpiecznego funkcjonowania na współczesnym rynku pracy	P7U_K	P7S_KK P7S_KO

Symbol efektów dla kierunku	KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent/absolwentka jest gotów/gotowa do W zakresie komunikacji społecznej	Odniesienie do: uniwersalnych charakterystyk poziomów w PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia uczenia się PRK
KA_K09	funkcjonowania w społeczeństwie w zakresie wykonywania własnych działań artystycznych i swobodnego komunikowania się w rzeczywistości zawodowej aktora/aktorki	P7U_K	P7S_KO P7S_KR
KA_K10	prezentowania skomplikowanych i specjalistycznych zadań i treści w przystępnej formie, w sposób zrozumiały dla osób niemających doświadczenia w pracy nad projektami artystycznymi, w tym z zastosowaniem technologii informacyjnych	P7U_K	P7S_KO P7S_KR
KA_K11	podejmowania refleksji na temat społecznych, naukowych i etycznych aspektów związanych z własną pracą i etosem zawodu	P7U_K	P7S_KO P7S_KR

Data sporządzenia: 3.09.2024 r.

Podpis pedagoga

Zatwierdzone przez Lidera Modułu.

Data zatwierdzenia: 5.09.2024 r.

Podpis dziekana